

Horváth Attila

Csak a változás állandó: a 2020-as parlamenti választások Szlovákiában

Miért szakadt meg Robert Fico pártjának közel másfél évtizede tartó győzelmi szériája 2020. februárban?

Milyen politikai formációt takar a választásokat meglepetésre megnyerő Egyszerű Emberek és Független Személyiségek (OLaNO)?

Mi az oka annak, hogy 30 év után nincs magyar párt a pozsonyi parlamentben?

Milyen kihatása volt a választási eredményekre a szlovák választási rendszernek?

2020. február 29-én nyolcadik alkalommal került sor parlamenti választásokra a rendszerváltás utáni független Szlovákia történetében. A választás abból a szempontból mérföldkőnek bizonyult, hogy nem kevesebb mint 14 év után ez volt az első alkalom, amelyen nem a Smer bizonyult a legtámogatottabb pártnak, így a 2006 óta két év megszakítással folyamatosan kormányzó párt ellenzékbe szorult. A győzelmet a hagyományos politikai címkékkel leírhatatlan Egyszerű Emberek és Független Személyiségek (OLaNO) szerezte meg, amely a választásokat követően viszonylag rövid idő alatt megegyezett a három koalíciós partnerével a közös kormányzásról. A választópolgárok jelentős hányada ezúttal is módosított a korábbi pártpreferenciáján, és magyar szemmel fájó pontnak minősíthető, hogy három évtized után nem lesz magyar (illetve részben magyar) párt a pozsonyi parlamentben.

A cikk elsőként a választások politikai hátterét és előzményeit mutatja be, előtérbe helyezve a 2016–2020-as ciklus legfontosabb politikai fejleményeit, amelyek közül kiemelkedik az egész politikai rendszert megrázó 2018. februári újságírógyilkosság. Ezt követően a választási rendszer felvázolására kerül sor, figyelmet szentelve annak a kérdésnek is, hogy a választási rendszer mennyiben volt kihatással a pártok eredményeire. A harmadik pont egyrészt a választás kimenetelét értékeli – részben kvantitatív indikátorok segítségével – a szlovák pártrendszer fejlődése szempontjából, majd az egyes pártok szerepléséről is képet kapunk, rámutatva az OLaNO előretörésének okaira, valamint a magyar pártok kudarcának körülményeire is. A tanulmány végezetül azt taglalja, hogy a választásokat követően viszonylag gyorsan megalakuló négypárti koalíció milyen kihívásokkal szembesülhet.